

Příloha č. 1: Milan Weiner v dospívání (fotografie)

Zdroj: Národní archiv v Praze, f. PŘ Praha II – VS, sign. V 1765/14, 1941-1950, kart.12200

Příloha č. 2: Milan Weiner (fotografie)

Zdroj: Národní archiv v Praze, f. PŘ Praha II – VS, sign. V 1765/14, 1941-1950, kart.12200

Příloha č. 3: Vězeňský průkaz z koncentračního tábora Buchenwald (fotografie)

Weimar-Buchenwald		Jude		Abgangs-				Holl. Verm.	
Zugangsart	Überstellung an KL.	Häftlings-Nr.	eingesetzt als	Art	Tag	Mon	Jahr	Zu	Ab
	Weimer			94	6	9	6	T	
	Milan								
geb:	29. 3. 24	Prag	Überstellt: 15. 11. 44						
	led.		Buchenwald	185					
Wohn:	Prag XII			schlank					
	Pisckerstr. 1			oral					
	röm. kath.	Protekt.		bräun					
				normal					
Eing:	28. 9. 44			"					
	Aischwitz			"					
	Pol. Tschech. Jude			gesund					
				schwarz					
				deutsch tschech					
Beruf:	Mechaniker								
	²¹ ²⁶ Vater	²² ²⁷ Mutter	²³ Ehemann	²⁴	²⁵				
Bemerkungen:	+ Friedrich W. Ella, geb. Bienenfeld-Zatočil Prag XII, Pisckerstr. 1			Kontrollvermerk					
				ausgestellt	verschlüsselt	Lochk. geprüft		415	

Zdroj: Národní archiv v Praze, f. OVS, sign. Buchenwald-Weimar, kt. 7

Příloha č. 4: Vězeňský průkaz z koncentračního tábora Buchenwald (printscreen)

KL. Weimar-Buchenwald Jude

Häftl.-Nr.: 94696 T

Häftlings-Personal-Karte

Fam.-Name: <u>Weiner</u>	Überstellt am: <u>15.11.44</u>	Personen-Beschreibung:
Vorname: <u>Milan</u>	an KL: <u>Buchenwald</u>	Größe: <u>185</u> cm
Geb. am: <u>29.3.24</u> in: <u>Prag</u>	am: _____ an KL: _____	Gestalt: <u>schlank</u>
Stand: <u>led.</u> Kinder: <u>-</u>	am: _____ an KL: _____	Gesicht: <u>ordn.</u>
Wohnort: <u>Prag XII</u>	am: _____ an KL: _____	Augen: <u>braun</u>
Strasse: <u>Pisckerstr. 1</u>	am: _____ an KL: _____	Nase: <u>normal</u>
Religion: <u>röm. kath. Staatsang.</u> <u>Protekt.</u>	am: _____ an KL: _____	Mund: <u>"</u>
Wohnort d. Angehörigen: <u>Mutter</u>	am: _____ an KL: _____	Ohren: <u>"</u>
<u>Ella, geb. Bienenfeld-Zetocil</u>	am: _____ an KL: _____	Zähne: <u>gesund</u>
<u>Prag XII, Pisckerstr. 1</u>	am: _____ an KL: _____	Haare: <u>Schwarz</u>
Eingewiesen am: <u>28.9.44</u>	am: _____ an KL: _____	Sprache: <u>deutsch, tschech.</u>
durch: <u>Ausschwitz</u>	am: _____ an KL: _____	Bes. Kennzeichen: <u>-</u>
in KL.: <u>Ausschwitz</u>	Entlassung: _____	Charakt.-Eigenschaften: _____
Grund: <u>Pol. Tschech. Jude</u>	am: _____ durch KL: _____	Sicherheit b. Einsatz: _____
Vorstrafen: <u>keine</u>	mit Verfügung v.: _____	Körperliche Verfassung: <u>11827</u>

Strafen im Lager:	Bemerkung:	
Grund: <u>Vater</u>	Art: <u>Mutter</u>	
<u>1 Friedrich W.</u>	<u>Elle, geb. Bienenfeld-Zetocil</u>	
	<u>Prag XII, Pisckerstr. 1</u>	

I.T.S. FOTO
 No 008552

KLS/1144 500.000

Erlerner Beruf: <u>Mechaniker</u>	zuletzt ausg. Beruf: _____	ArbeitsbuchNr. _____
Ausgebildet in der Zeit: _____		Berufsgruppe _____
als _____	im Kl. _____	(Ausbildungslehrezeit)

Eingesetzt	1. vom _____	bis _____	als _____	bei _____
	2. "	"	"	"
	3. "	"	"	"
	4. "	"	"	"
	5. "	"	"	"
	6. "	"	"	"
	7. "	"	"	"
	8. "	"	"	"
	9. "	"	"	"
	10. "	"	"	"
	11. "	"	"	"
	12. "	"	"	"
	13. "	"	"	"
	14. "	"	"	"
	15. "	"	"	"
	16. "	"	"	"
	17. "	"	"	"
	18. "	"	"	"
	19. "	"	"	"
	20. "	"	"	"

I.T.S. FOTO
 No 008552

Zdroj: Arolsen Archives, Individuelle Häftlingsunterlagen - KL Buchenwald, signatura 1. 1. 5. 3.
 Dostupné z <https://collections.arolsen-archives.org/de/document/7387847>

Příloha č. 5: Evidenční štítek (fotografie)

x op. dle instrukce.

EVIDENČNÍ ŠTÍTEK

Vyplnit okresní, městský, příp. obvod. výbor podle údajů v přihlášce za kandidáta

<p>Příjmení <u>W e i n e r</u></p> <p>Jméno <u>Milan</u></p> <p>den, měsíc, rok narození <u>29. 3. 1924.</u></p> <p>místo narození <u>Praha</u></p> <p>původní povolání <u>novinář</u></p> <p>nynější zaměstnání <u>novinář</u></p> <p>Přihláška za kandidáta došla ze základní organizace okresního, městského výboru dne..... a byla potvrzena na schůzi okresního výboru dne..... Okresní, městský výbor potvrzuje správnost údajů na evidenčním štítku a zařazení kartotéčního štítku do kartotéky okresního, městského výboru:</p> <p style="text-align: center;">razítko okresního, městského výboru prověřeno schváleno sekret. ÚV KSČ 18. 1. 1955. s připomínkou, oprostít se povahových nedostatků které jsou mu vytýkány. čitelný podpis tajemníka okresního, městského výboru</p>	<p style="text-align: center;">ZEMREL <u>0318-69</u> <i>bu. by. M. W.</i></p> <p>Číslo kandidátského průkazu.....</p> <p>kandidátem od.....</p> <p>serie a číslo legitimace <u>4084263</u></p> <p>členem od <u>r. 1942</u> x <u>1942</u></p> <p>základní organizace .....</p> <p>okres .....</p> <p>kraj.....</p> <p>Přihláška za kandidáta došla z okresního, městského výboru dne.....</p> <p style="text-align: center;">~~2503386~~</p> <p style="text-align: center;"><u>70308</u> <u>4157</u></p> <p style="text-align: center;">~~246239~~</p> <p>čitelný podpis evidenčního pracovníka krajského výboru</p> <p>Přihláška došla Ústřednímu výboru dne:</p>
--	---

6821

Pro záznamy Ústředního výboru:

<p>Kandidátský průkaz vystaven dne:</p> <p>Členská legitimace vystavena dne: <u>31. 1. 1955</u></p> <p>Oprava legitimace provedena dne:</p> <p>Číslo dokladu:</p> <p>Duplikát vystaven dne:</p> <p>Číslo duplikátu:</p> <p>Číslo dokladu:</p>	<p>Záznam o vyřazení evidenčního štítku z ústřední kartotéky:</p> <p>Důvod vyřazení .....</p> <p>..... číslo dokladu.....</p> <p>Další záznamy:</p>
---	---

Zdroj: Národní archiv v Praze, f. KSČ-ÚV 1945–1989, Praha – členská evidence, evidenční štítek, Weiner Milan

Příloha č. 6: Členská evidence (fotografie)

Před vyplněním přečti si
poučení na zadní straně!

~~2503386~~

70308

Členský list KSC.

Číslo legitimace	745101
Jméno základ. org. KSC	Záv. org. V.S.S.P.
Okres KSC	Praha X ^B
Kraj KSC	Praha
Členem strany od	červen 1945
s přerušením od	do

A 1. Příjmení WEIWER
jméno MILAN

2. dat. narození 29/III. 1924 místo Praha okres Praha

3. národnost česko- 4. stav: svob. náboženství: bez

5. bydliště Praha X^B: Pátek 1 ulice a č. domu Pátek 1

B 6. Školní vzdělání 1 ročník V.S.P.

7. Znalost řečí česky, rusky, německy

8. Původní povolání student

8. Zaměstnán jako _____ u firmy _____

C 10. Sloužil v armádě? _____ u kterého útvaru _____ 11. hodnost _____

D 12. Členství v organizacích a jaké funkce v nich má ROH _____ Družstev _____

SČM členství předseda Sv. P. SSSR _____

Tělov. _____ Pol. vězňů člen

JSCZ _____ Jiné _____

13. V které polit. straně byl dříve organizován a jaké tam měl funkce? _____

E 14. Zúčastnil se osvob. bojů doma? Kdy? 1945-49 Jak? člen ileg. KSC Terzin-ghet

15. V zahraničí? Kdy? _____ Jak? _____

16. Byl vězněn gest. od kdy do kdy? 1942-1945 - rusko-česky
Proč? 4

F 17. Funkce v organizaci KSC: Základní _____
Obvodní _____
Okresní členství předseda
Krajské _____
v Ústředí _____

18. Funkce veřejné, kde a jaké? _____

V Praha dne 16/5. 1946. Podpis člena, jehož se list týká. Milan Weiber

Razítko organizace a podpis předsedy org. KSC

Základní organizace KSC po vyhotovení kartotéky odešle tento členský list okresnímu sekretariátu KSC.

Poučení

A) Vypisuj čitelně příjmení, na př. Novák

jméno Josef

data narození: 19./7. 1899 atd.

B) Školní vzdělání: obecná, měšťanská, pokračovací atd. podle toho, které školy jsi prošel. znalost řečí: uveď jen ty řeči, které ovládáš, a kterými se alespoň domluvíš; původní povolání je to, kterému jsi se vyučil(a), anebo které jsi prováděl před nynějším městnáním:

zaměstnán jako: zapiš povolání, které nyní provádíš, u které firmy a kde je její sídlo.

C) Sloužil jsi v armádě? napiš v jaké hodnosti a u kterého pluku nebo útvaru.

D) Členství v masových organizacích: doplň, kde jsi organizován, t. j. v kterém místě — obci — vodě a u tělovýchovy v kterém spolku, rovněž tak u družstev uveď název, účel a sídlo družstva, jehož jsi členem.

Jsi-li ještě v některém sdružení, organizaci nebo spolku, který není zde uveden, napiš v č. » Jiné«.

Byl jsi za války a před válkou v některé politické straně mimo komunistické, napiš ve kterých a jaké funkce jsi tam zastával.

E) Zúčastnil jsi se osvobozenického boje doma nebo v zahraničí: napiš stručně kdy, t. j. v které době a jakým způsobem.

Byl jsi vězněn gestapem pro svoji politickou činnost: napiš stručně, kde jsi byl vězněn, od kdy do kdy a proč?

F) Funkce ve straně: vypiš jaké zastáváš nyní v organizaci, obvodě, okresu, v kraji nebo v ústí KSC.

Jsi-li v NV nebo v jejich komisích a jiných veřejných institucích, napiš ve kterých a jaké funkce tam zastáváš.

V poznámce můžeš uvést, co pro nedostatek místa nemohl jsi napsat v ostatních částech.

Na hoře v pravém rohu vypiš číslo prozatímní legitimace KSC, kterou máš nyní u sebe, pak jméno organizace, v níž platíš příspěvky strany, na př. Závodní Zelta Přerov, nebo jsi-li v místní organizaci, pak napiš jméno obce nebo části města, na př. místní Prostějov střed a pod.

Členem strany od? napiš datum vstupu do KSC, jak je uvedeno v prozatímní legitimaci a s přerukou od — do nevyplňuj, neboť to doplní základní organizace po předběžném sčítání tvé dřívějšího členství v KSC.

Poznámka: řádce stud. list., aktivní, říjen 46, dopomí.

Příloha č. 7: Členská přihláška (fotografie)

70308

Číslo členské legitimace
vydané krajským výborem:

745191

Přihláška

za člena Komunistické strany Československa

1. Jméno a příjmení MILAN WEINER

2. Naroděn(a) dne 29/III. rok 1924 obec Praha XII. okres Praha

3. Národnost česká stav (svobod., žen.) svobodný

4. Skolské vzdělání škola n. g.

5. Znalost řeči česky, němicky, čil. ruštinou

6. Přesná adresa bydliště Praha XII. Písecká č. 1.

7. Povolání student přesný název závodu a oddělení, kde pracuje _____
kde pracoval dříve _____

8. Jméno, zaměstnání a majetek rodičů Ing. F. Zatočil, komisar v Ústřední (nověstřední) škole
Ela Zatočilová, domácnost

9. Byl(a) členem Komunistické strany, kde, od kdy do kdy a jaké funkce zastával(a)?
Byl členem v ilegální straně v berlínské konc. lázeň

10. Bylo proti němu (ní) vedeno řízení pro porušení stranické disciplíny, kdy a kde? _____

11. Byl(a) členem jiné strany, kde, od kdy do kdy a jaké funkce tam zastával(a)? _____

12. Byl(a) členem odborové organizace, jaké, kde a od kdy do kdy? _____

13. Byl(a) členem organizace družstevní, sportovní a jiné a jaké funkce tam zastával(a)? _____

14. Súčastnil(a) se partyzánského hnutí a nebo jiné práce v podzemním národním hnutí, kde, od kdy do kdy, kdo může o tom podati svědectví? _____

15. Byl(a) pronásledován(a) za revoluční činnost do roku 1939 a po dobu okupace, za co, kdy, kým?
7 rasových divodů v konc. lázeň 1942-45

16. Byl(a) v zahraničí, kde, od kdy do kdy a za jakým cílem? _____

17. Sloužil ve vojsku, kde, od kdy do kdy, jakou měl hodnost, v jakém útvaru a byl vyznamenán? _____

Prohlašuji, že souhlasím se zásadami Komunistické strany Československa a chci čestně plnit všechny povinnosti vyplývající z jejího členství.

V Praze dne 10/VI. 1945. Milan Weiner
vlastnoruční podpis

Přijetí do strany doporučují:
Vlastnoruční podpis: Janův Adresa: Praha XII. Rudvíčková 32.
Vlastnoruční podpis: Josef Horst Adresa: Praha VII. Okrašň 21.

Plenární schůze usnesla přijetí počtem _____ hlasů, proti-hlasů, dne _____ 1945.

Josef předseda. KOMUNISTICKÁ STRANA ČESKOSLOVENSKA
místní organizace Vb PRAHA XII.
Josef zapisovatel.

druhé straně vypiš stručně svůj životopis, zejména politickou činnost od roku 1938-45 a jak jsi přišel k rozhodnutí vstoupit do Komunistické strany:

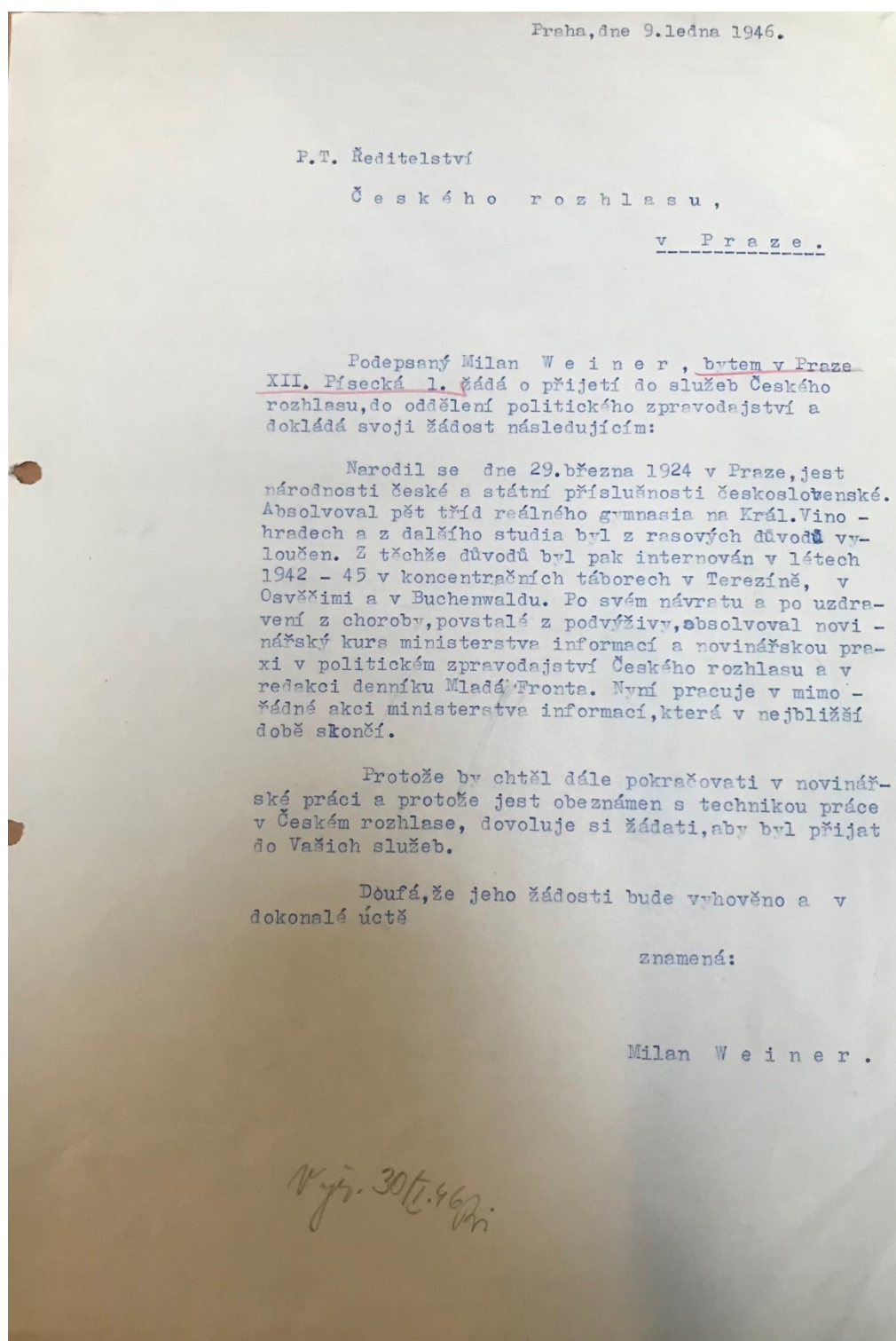
Je vzhledově 5 třídy gymnasia - byl jsem pro svůj původ vyhlášen
ze školy. V roce 1942 jsem byl internován do Terevína, kde jsem byl
zapojen na domácí práci a pracoval v ní až do srpna 1944. Zde jsem měl
hlubší možnost studovat politickou teorii a přesvědčit se jistě o správnosti
marx-leninismu. V říjnu 1944 jsem byl převezen do Osvětimi a odtud po
měsíci do K.L. Buchenwald, pobočka Merseburg. Tím byla hlubší přerušena
moje politická práce, v lince bych samostatně rád pokračoval

Milan Wein

Weiner Milan		1946
Přiužení od		do
Doporučujeme k přijetí		
Okresní kádrová komise KSČ		
Praha XII		
Dne	11. X. 1945	Podpis Váňa

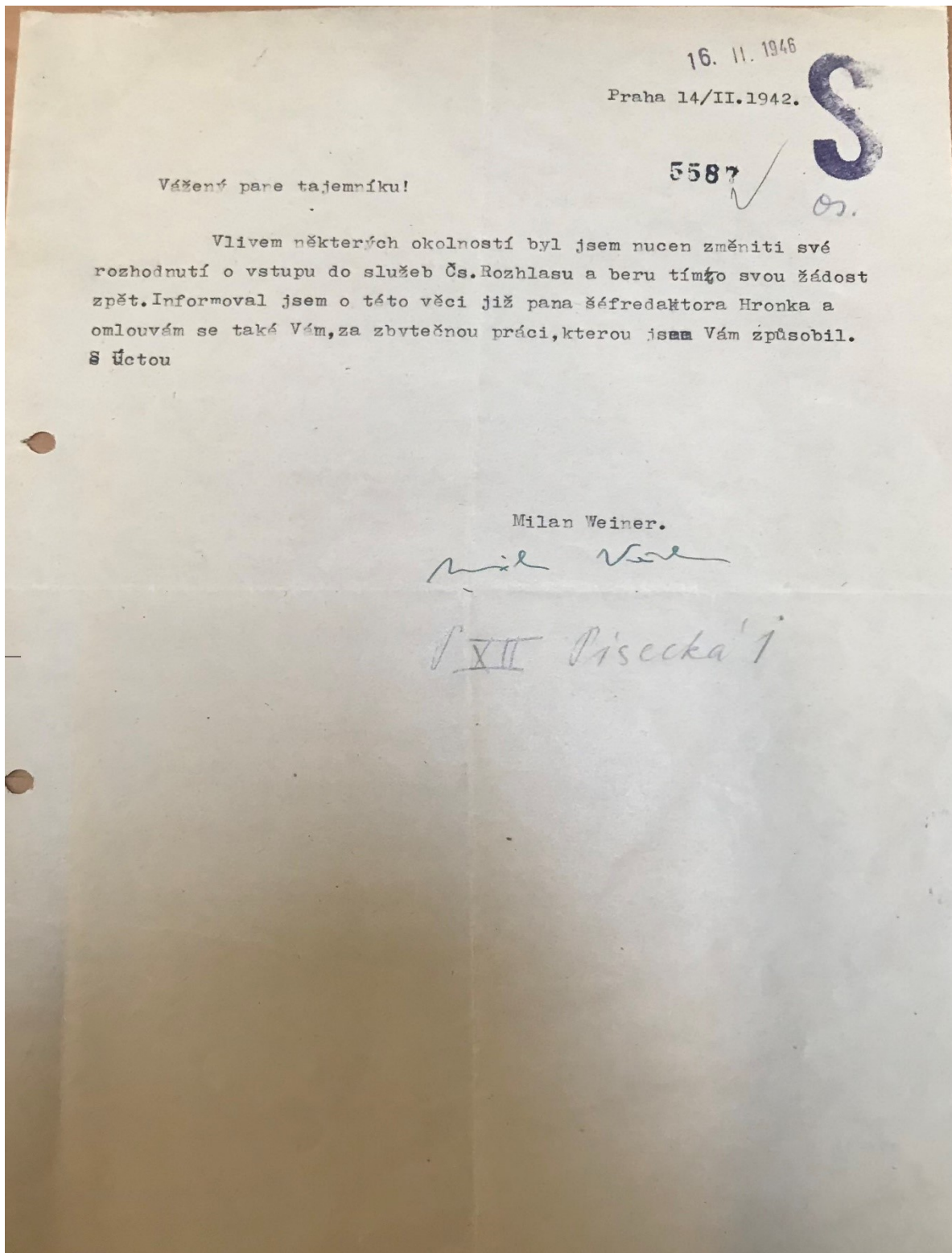

Příloha č. 8: Dopis, kterým se Weiner uchází o místo v Československém rozhlasu (fotografie)

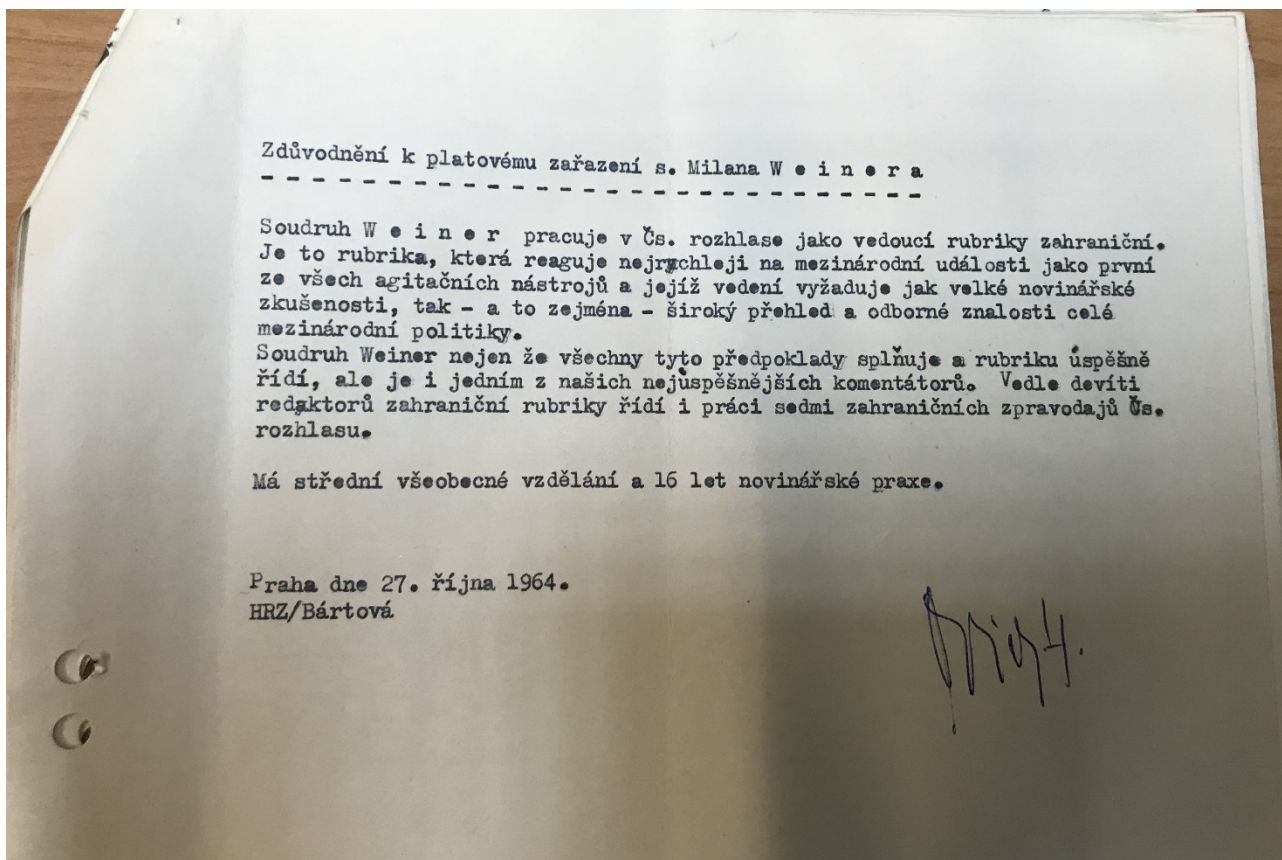
Zdroj: Archiv Českého rozhlasu, osobní složka Milana Weinera

Příloha č. 9: Dopis, v němž svoji žádost odvolává (fotografie)

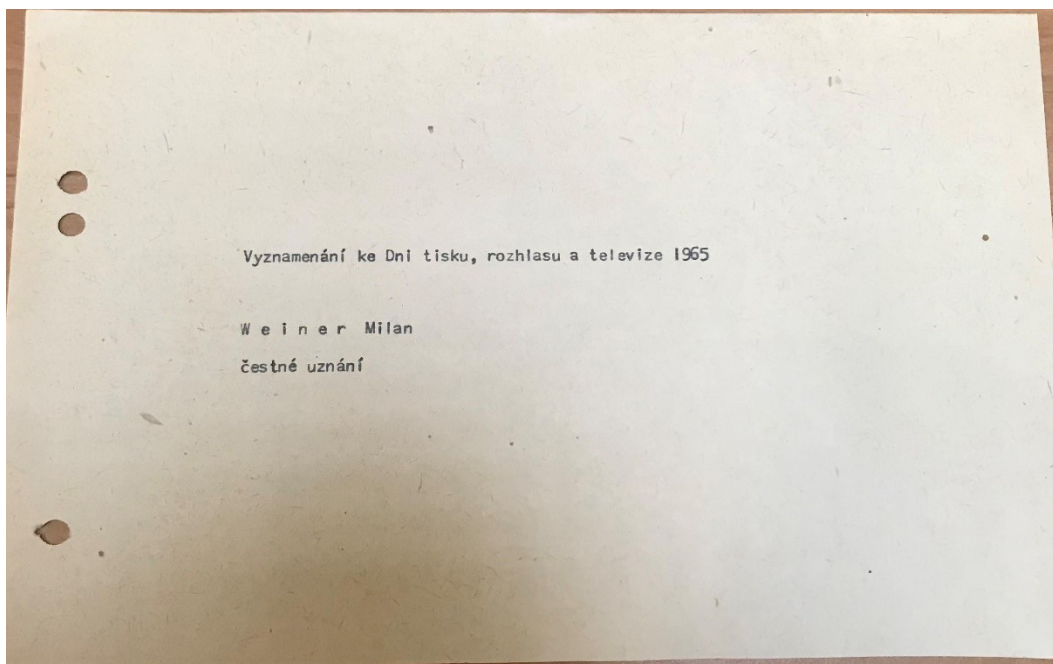
Zdroj: Archiv Českého rozhlasu, osobní složka Milana Weinera

Příloha č. 10: Zdůvodnění k platovému zařazení s. Milana Weinera (fotografie)

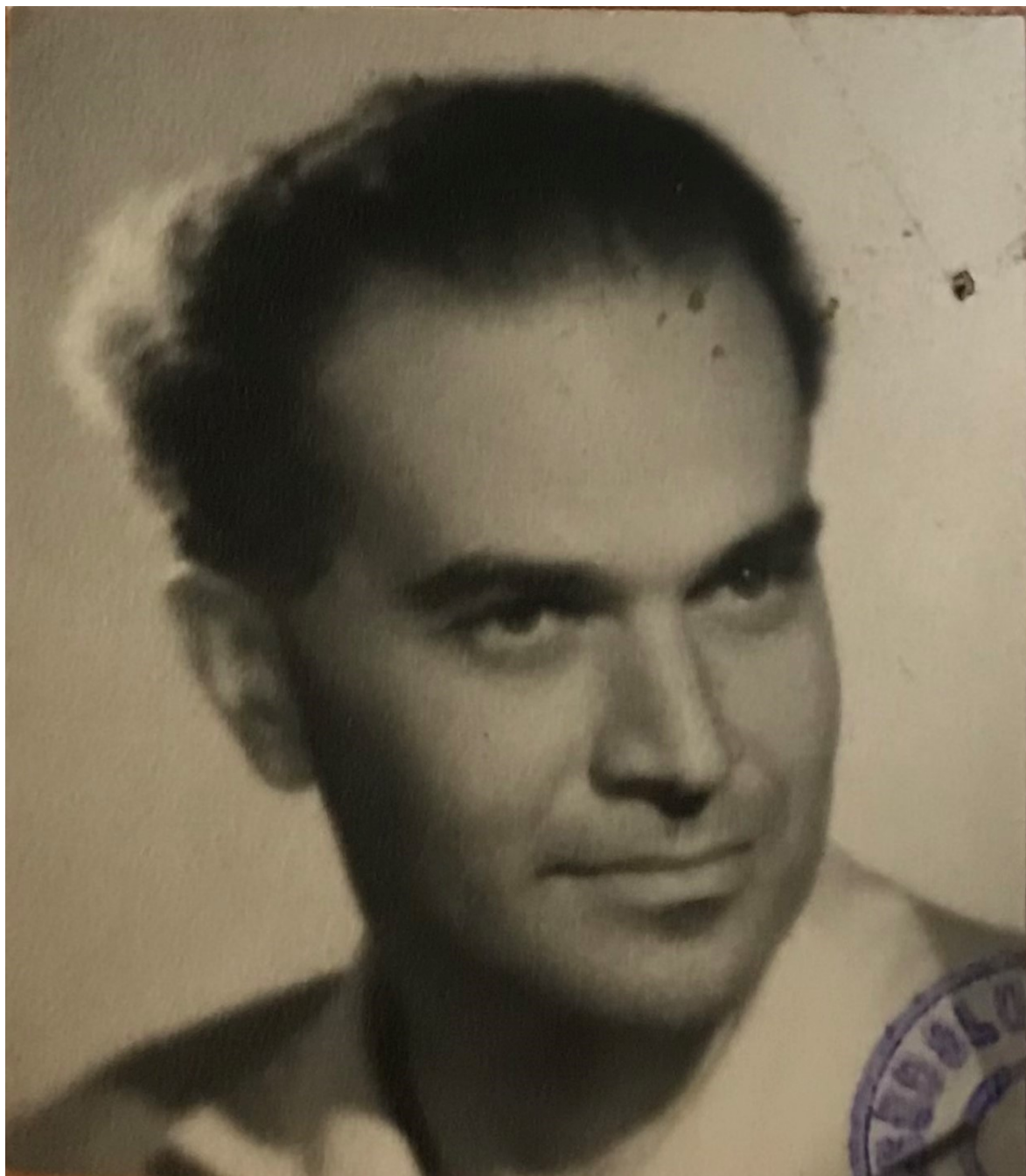
Zdroj: Archiv Českého rozhlasu, osobní složka Milana Weinera

Příloha č. 11: Vyznamenání ke Dni tisku a televize (fotografie)

Zdroj: Archiv Českého rozhlasu, osobní složka Milana Weinera

Příloha č. 12: Milan Weiner (fotografie)

Zdroj: Archiv Českého rozhlasu, osobní složka Milana Weinera

**Příloha č. 13: Redakční porada na chalupě u Věry Šťovíčkové-Heroldové (fotografie)
Zleva: Luboš Dobrovský, sekretářka, Věra Šťovíčková-Heroldová, Milan Weiner, Jiří
Kmoch, Miloslav Panchártek, Čestmír Suchý**

Zdroj: JEŠUTOVÁ, Eva a kol. *Od mikrofonu k posluchačům. Z osmi desetiletí Českého rozhlasu.*
Praha: Český rozhlas, 2003, s. 294.

Příloha č. 14: Milan Weiner na chalupě vítá Jiřího Kmocha (fotografie)

Zdroj: PETRÁNEK, Jan. *Na co jsem si ještě vzpomněl: privátní encefalogram našeho tak málo lidského XX. století*. Praha: Radioservis, 2014, s. 53.

**Příloha č. 15: Milan Weiner s Jiřím Dienstbierem a Miloslavem Panchártkem (sedí zády)
(fotografie)**

Zdroj: PETRÁNEK, Jan. *Na co jsem si ještě vzpomněl: privátní encefalogram našeho tak málo lidského XX. století*. Praha: Radioservis, 2014, s. 54.

Příloha č. 16: Redakční porada (fotografie)

Zleva: Luboš Dobrovský, Milan Weiner, Miloslav Panchártek, Jiří Kmoch, Jiří Frodl, Čestmír Suchý

Zdroj: PETRÁNEK, Jan. *Na co jsem si ještě vzpomněl: privátní encefalogram našeho tak málo lidského XX. století*. Praha: Radioservis, 2014, s. 59.

Příloha č. 17: Rozhovor s Janou Šmídovou (text)

Když váš otec Milan Weiner umřel, tak Vám bylo 20 let.

Ano, 19, ale v podstatě už skoro 20.

Jak na něj vzpomínáte, jaký byl váš otec?

Tatínek byl hrozně fajn. Ale bylo to hrozně složité, protože já jsem vyrůstala u babičky. Tatínek, když se vrátil z koncentráku, tak krátce studoval, to byly takové velmi zkrácené kurzy. Začal docela slibnou kariéru. Když mi bylo asi... necelý rok, tak odjeli s mámou do Číny, on tam jel jako zpravodaj *ČTK* a *Rudého práva* a moje maminka pracovala na ministerstvu zahraničního obchodu a měla na starosti Čínu, takže se to tak hezky spojilo. S tím, že to, tenkrát se tomu neříkalo kontrakt, ale mělo to být na několik let a plánovalo se, že když trošičku povyrostu, tak bych tam za nimi přijela. To se ovšem neuskutečnilo, protože přišly procesy v 50. letech. Ty zasáhly nejen ty vysoké špičky, ale ta represe šla i do podhoubí a nakonec to zasáhlo i tátu, který byl židovského původu. Svezl se s takovou antisemitskou vlnou, takže byli předčasně odvoláni. Velice záhy potom onemocněl. Šel do Terezína a do Osvětimi když mu bylo 16, 17 let, ten jeho organismus byl samozřejmě velmi oslabený a onemocněl těžkou tuberkulózou. Čtyři roky se léčil na Slovensku, ve Vyšných Hágách. Tenkrát ještě nebyly dostupné všechny různé peniciliny a podobné účinné léky, ale nakonec se to podařilo a vyléčil se. Teprve až potom, když se vyléčil, moje maminka to střídala – jeden týden jezdila na Slovensko (tenkrát se pracovalo ještě i v sobotu) a další týden za mnou, takže já jsem do 10 let bydlela v Jindřichově Hradci. Pak se táta uzdravil, tedy v uvozovkách, protože se nikdy uzdravit úplně nemohl. Pak se narodil bratr, který je o 10 let mladší než já. Odešla jsem do Prahy, a tam jsem začala chodit na druhý stupeň školy, tak jsem si ho vlastně teprve pořádně užívala, protože jinak to bylo hodně složité, ale ono v těch 50. letech bylo složité všechno. Sice jsem měla maminku i tatínka, ale vlastně moje nejdůležitější osoba byla babička a díky ní jsem prožila velmi krásné dětství.

Ta babička, o které mluvíte, byla maminky maminka?

Ano, maminky maminka. Ale je pravda, že potom naopak přišla zlatá šedesátá nebo uvolnění v 60. letech. Táta byl částečně v takových podřadných zaměstnáních, pracoval na ministerstvu zemědělství v tiskovém odboře, psal nějaký věci. Psal často i pod pseudonymem nebo se pod to podepsal někdo jiný. Potom se to všechno uvolnilo a on byl vyzván, aby se ujal Redakce mezinárodního života, která se v tu chvíli ještě jmenovala jinak. Odešel do rozhlasu, a tam vlastně začala jeho pár let hvězdná kariéra.

Já jsem to samozřejmě velice prožívala, chtěla jsem, byť mi to rodiče vymlouvali, taky dělat novinářinu, což se mi potom po různých peripetiích podařilo, ale vlastně jsem to mohla dělat naplno

až po roce 1989. V té redakci jsem dělala elévku, byl tam Jirka Dienstbier, Věra Šťovíčková. Všichni ti lidé byli vlastně přátelé, nejen tátovi, ale i rodinní přátelé, takže to byla báječná doba. Ale bylo to velice krátký. Táta totiž onemocněl už v květnu roku 1968. Ze začátku to vypadalo, že je to nějaký syndrom vyčerpání nebo jak se to dneska nazývá, ale posléze se ukázalo, že to byl nádor na mozku. Rok 1968 už prožil v hodně špatném stavu a potom se to už jen zhoršovalo a v březnu roku 1969 umřel. Doktoři se potom shodli, že to byl stejně následek toho koncentráku.

Váš táta byl v Číně necelé dva roky, navštěvoval vás v Jindřichově Hradci?

Z Číny? Víte, jak to bylo. Jelo se měsíc vlakem přes celou Transsibiřskou. Dneska by to možná šlo nebo teď už zase ne. To v žádném případě nešlo. Ale potom samozřejmě, když to šlo a ještě než onemocněl, tak za mnou jezdil, pochopitelně. Ale byl prostě v Číně, to bylo jako na Marsu. Pro něj to znamenalo hodně, zažil korejskou válku, spoustu věcí. Určitě to pro něj bylo obohacující, ale hodně krátké. Měl různé plány, ale...

Během pobytu v Číně napsal i tři propagandistické knihy.

Ano, tenkrát zcela propagandistické. Do komunistické strany vlastně poprvé vstoupil v Terezíně.

To ale nebyl jeho první vstup do strany. Dočetla jsem se, že poprvé to bylo už ve 14 letech.

To byla taková mládežnická skupina. I jeho bratr Jiří, který bohužel zemřel v roce 1945 v Dachau víceméně na konci války. Bylo to gymnázium ve Slovenské ulici na Vinohradech, kde byla taková silná levicově uvažující skupina intelektuálů. Oni nebyli ortodoxní, nebyli praktikující, byli prostě taková levicově zaměřená inteligence.

Potom tedy vstoupil do ilegální komunistické skupiny v Terezíně.

Ano.

A opět vstoupil zase po válce.

Ano. Byly to nejrůznější, hektické pokusy ty lidi nějak dovzdělat, protože on neměl žádnou maturitu, nic takového. Byly to takové rychlokurzy. Nedovedu si představit, jakou měly tehdy úroveň, vlastně spíš dovedu. Ale on byl velmi vzdělaný a o všechno se zajímal, takže se tam spíš naučil praktické věci. Myslím, že mu to těžko něco dalo pro další život, co by pro něj mělo nějakou cenu.

Nemám si tedy představovat nějakou silně aktivní, zanícenou skupinu?

Ne, to určitě ne. On byl prostě novinář, chtěl být novinářem. Nicméně byl v komunistickém tisku, pochopitelně. I v té Číně byl za ČTK plus *Rudé právo*, nikdo jiný tam v té době nevyjížděl.

Myslíte si, že při výběru profese se zhlédl ve svém tátovi, který byl také novinářem?

Určitě. Vlastně i jeho nevlastní otec pracoval taky v novinách. Hlavě, oni se stýkali, to byla taková společnost, kde byl Karel Poláček, Ferdinand Peroutka je můj prastrýc. Bábina, bába se jí říkalo, to je ta jeho maminka – sestra Elly Johanný byla první žena Ferdinanda Peroutky. Každopádně to byla taková velmi široká, veselá společnost, ve které táta vyrůstal. Určitě tím byl ovlivněný. Psal i básně do nějakých vinohradských plátků.

O jeho dětství se toho ví hrozně málo, mohla byste mi ho ještě víc přiblížit?

Byl to velmi zvědavý chlapec, který vyrůstal ve společnosti, o které jsem mluvila. Bylo tam spoustu dětí, dcera Ferdinanda Peroutky byla jeho velká kamarádka a byly tam i další děti... Saša Jílovská a její dcery a podobně. Měl asi docela příjemné dětství. Byl vodní skaut, hodně jezdili do jižních Čech do Plané, myslím, že než to vzaly za své ty tragické konce, tak měl příjemný život.

Vím, že jeho maminka byla židovka, byla tím jeho výchova ovlivněná?

Ano, byla, ale děti byly vedeny zcela nenábožensky, což ale bylo běžné. I jeho otec byl žid z Pardubic, novinář. Byl to člověk, který uměl pět jazyků a byl velice vážený žurnalista, zpravodaj. Pracoval pro různá ekonomická periodika. Původně pocházel z Pardubic nebo respektive jeho rodina pocházela z Bojné, takže tam byly nějaké zvyky, tradice se dodržovaly. České děti se chtěly hlavně, pokud teda nebyly opravdu hluboce věřící, začlenit do majoritní společnosti a dělaly to velmi úspěšně. To byl tehdy trend. To bylo opravdu až zjevení jako z jiného světa ten ortodoxní život nebo klasické tradice.

Takže ani Milanova maminka nevyrostala v silně ortodoxní židovské rodině?

Ne, ne. Oni byli z Libně z ghetta, které bylo hodně velké. Její maminka provozovala obchod, tatínek byl úředník. Na vysoké svátky chodili do synagogy, ale to je tak všechno.

Jak se tatínek Milana Weinera Bedřich dostal z Pardubic do Prahy? Kvůli práci?

On sem šel studovat. Studoval gymnázium v Pardubicích a pak šel do Prahy, hlavně kvůli práci. Praha byla v té době hodně přitažlivá a on chtěl pracovat jako novinář.

Z archivních dokumentů jsem zjistila, že se Bedřich léčil v senatoriu. Kvůli čemu, co ho trápilo?

On byl za první světové války nasazen na italské frontě s jeho kamarádem Františkem Zatočilem, který byl potom nevlastním otcem táty, respektive byl potom s Ellou Johannou, byl inženýr. Teď na chvílku odbočím. On byl asi jedním ze tří případů za Protektorátu, kdy si křesťané brali židovku, naopak ta smíšená manželství se houfně rozváděla a on ji vlastně zachránil, protože si ji vzal. Sám

pak odešel ke konci války, když povolávali ta smíšená manželství. Ale on jí zachránil život. No a oni byli na té italské frontě, Bedřich tam dělal lapiducha (zdravotníka) a odtud si přivezl tuberkulózu. Takže ono to zatížení tou tuberkulózou bylo taky rodinné.

Jak se Milanovo rodiče seznámili?

To byl vznik Československé republiky. Peroutka a Bedřich tam šli a narazili tam na dvě krásný židovský děvčata a slovo dalo slovo, a tak se prostě seznámili. A je zajímavé, že potom se jim narodily děti ve stejný den – jak ten Jirka, tak ta Eva. Takže osudové setkání pro republiku i pro naši rodinu.

Bedřich se rozhodl dobrovolně ukončit svůj život, než aby šel do tábora. Ella Johanna byla díky sňatku s Františkem zachráněna. V jakém roce nakonec zemřela?

Ano, ten zemřel v Plané nad Lužnicí. A Ella Johanna zemřela v roce 1984, ta se dožila vysokého věku.

V bakalářské práci vaší švagrové jsem se dočetla, že kromě manželství s křesťanem ji před transportem zachránil i úraz.

Kvůli náletům na Prahu šla po takových příkrých schodech dolů do sklepa. Upadla a zlomila si nohu v kyčli. Tenkrát židi neměli přístup do normálního zdravotnického systému, ale byly jim vyhrazeny v některých nemocnicích místa. Dneska se dělají umělé klouby, ale tenkrát se do toho dával stříbrný nebo platinový hřebík. Oni jí tam ale dali železnej a ten jí tam potom zkorodoval. Takže jí museli tu nohu zkrátit. Od té doby byla invalidní a s tím úrazem už do koncentráku nešla. V roce 1944 už šla do koncentráku i smíšená manželství, ale šel jenom František.

Co Ella Johanna studovala, čím se živila?

Ella? To byla poslední milostpaní na Vinohradech. (smích)

Jaký měl vztah se svým bratrem?

Já myslím, že měli vztah velmi dobrý. Jiří byl ale o čtyři roky starší. Bedřich s Ellou Johannou spolu ale dlouho nežili. Bedřich se o ně staral, zajímal se, ale rozešli se poměrně záhy. Psali si navzájem, kdekoliv byli, jezdili spolu do tý Planý. Když tátovi bylo 12 let a Jiřímu 16 let, tak to už je vlastně velký rozdíl. Jiří byl velmi pohlednej chlapec, oba teda. A v 17 letech už měl Jirka velkou lásku.

Takže Milan vyrůstal se svým nevlastním otcem?

Dalo by se to tak říct. To nebyl rozvod, to byla jenom nějaká rozluka. Ale oni měli hodně takovou živoucí společnost kolem sebe, takže si myslím, že to nebylo nijak nepřátelský. Máme rodinné dopisy, kde spolu normálně komunikují. Ale časově to asi tak vychází, že když už táta začal brát rozum, tak už tam byl František.

Myslíte si, že Milan vnímal tu všeobecnou nesnášenlivost vůči židům?

Myslím, že než jeli do Terezína, tak vůbec ne. Žádný antisemitismus tady nebyl. Hlavně ne v té dneška se tomu říká kavárně, pražské kavárně, v tom pražském otevřeném prostředí. Potom to byl samozřejmě průšvih, protože přicházely ty represe, jedna za druhou. A ti kluci, nechci říct, že se těšili, ono ale paradoxně tam najednou... ten svět byl na jednu stranu strašnej, ale takovej ten útlak té většinové společnosti, ten tam nebyl. Šli tam s babičkou a dědou, ale jinak potom pochopitelně... Byli jsme vychováni velmi vyhraněně proti jakékoliv xenofobii nebo útlaku národnostnímu nebo jakémukoliv.

Mluvil s vámi někdy o koncentračním táboře?

Nemluvil, to určitě ne. My jsme se to potom všechno dozvídali od Arnošta Lustiga, který byl jeho kamarád. Ale to nebyla žádná výjimka, v těch rodinách to tak bylo. Rodiče nechtěli vyprávět, nechtěli přiznat ty nedůstojné situace, ve kterých se ocitli. Mě to strašně mrzí, ale tenkrát toho času opravdu moc nebylo a pak přišla ta nemoc. Něco jsme si řekli, to ano, ale když to dneška hodnotím s odstupem, tak ne tolik, kolik bych chtěla.

Můžete se o nějakou tátovu vzpomínku podělit?

Ne, to ne.

Co ho bavilo? Co dělal ve volném čase?

My to tak máme v rodině, jeho koníčkem byla práce. On opravdu v té době udělal z té redakce něco jedinečného, on tím absolutně žil. Ani na ty koníčky na těch pár let, které mu byly dopřány, ani na ně neměl žádný čas. Co si pamatuju, že nám někdo nabízel, že jsme mohli získat velmi výhodně nějakou chalupu, to absolutně nepřicházelo v úvahu.

A když byl mladší?

Jako dítě měl velmi pestrý život, co jsem se tak bavila s tou Evou... Ale nebylo to nic, že by chodil doma a maloval, to ne. Byl hodně společensky zaměřený a zajímalo ho všechno a na nic jiného nezbyl čas.

V archivu Českého rozhlasu jsem našla dopis, ze kterého vyplývá, že se o práci v rozhlase ucházel již v roce 1946, ale svou žádost nakonec vzal zpátky. Tušíte proč?

O tom nevím. To opravdu nevím. Já jsem se narodila v roce 1949. Ale je to docela možný, to je vlastně rok poté, co přišel. On byl teda hodně zubožený a dlouho se z toho dostával. Když odcházel tak byl vysoký, krásný chlap a když přišel, tak měl nějakých 30 kilo.

Ale ta iniciativa, když tam šel, tak vycházela i z jeho okolí. Hodně ho přemlouvali, aby tam šel. Ale ta doba byla tehdy příznivá. Přece jenom ty ledy trochu tály. Já jsem tam dělala i elévku. Tenkrát tam byly dálkové vstupy, bylo Reuters, byla tam AFP. To byl absolutní luxus, tohle měli jen na ÚV KSČ a my jsme to měli i jako elévové normálně k dispozici, což bylo opravdu báječný.

Zdroj: Archiv autorky, Rozhovor s Janou Šmídovou, vedla Jarmila Ivasková v Praze 2021.

Příloha č. 18: Přepis nahrávky, kdy Milan Weiner naposledy promluvil k posluchačům Československého rozhlasu (text)

„Zbýl nám tady v rozhlase poslední magnetofonový záznam, pořízený už na nemocničním lůžku. Měl tehdy obrovskou radost, že může mít zase na chvíli mikrofon v ruce a vyprávěl. Vyprávěl bez teček, chvatně, o všem, co měl v životě rád, o básníkovi a taneční písničce, o rodině, o ideálech. Zůstalo nám tu pár desítek metrů neodvysílaného záznamu. Několikrát se mě potom ještě ptal na jejich osud, vím, že si přál, aby došly na místo určení – k posluchačům.

Chtěl jsem mluvit o tom, že jsem měl práci v rozhlase rád také proto, že mně umožňovala daleké cesty. Hrozně rád jsem byl, když mě ty cesty zavedly do některého z velkých přístavů – ty pro mě mají zvláštní kouzlo. Bílé parníky, houkání sirén, vysoké jeřáby, mohl jsem tu strávit třeba beze slova celé hodiny. Vzpomínám si, že před nedávným časem jsem byl svědkem v západoněmeckém Bremerhavenu odjezdu lodi ‚Europa‘ do zámoří. To byla námořní romantika jaksepatří. Na palubu nastoupila lodní kapela, zahrála onu sentimentální německou písničku, a teprve potom loď vyplula. Nemám rád německou sentimentalitu. Vím, jaký krůček od této sentimentality je k německé bestialitě. Nikdo mně neodjížděl, já jsem si spíš vzpomněl na srdceryvné scény, které se musely v tomto přístavu odehrávat ve 30. letech, kdy tolik lidí muselo opouštět svou zem – tolik vynikajících intelektuálů, herců, spisovatelů a lékařů. Ale právě ta láska k dalekým přístavům a k dalekým mořím dovede ve mně vzbudit lásku k rodné zemi, ke krásné rodné zemi.

Dnes se tedy bílá loď Milana Weinerja odrazila od břehu a vyplula na moře nenávratna. My, kteří jsme s ní pracovali, zůstáváme na břehu a je nám moc smutno. Zůstává jen ta jistota, že jsme prožili kousek života s novinářem v pravdě komunistickým, s poctivým člověkem.“

Zdroj: Archivní a programové fondy Českého rozhlasu, AF06809/1, Šťovíčková-Heroldová, Věra:
K úmrtí zahraničního redaktora Milana Weinerja, stopáž 4:18 min.